



ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΔΙΣΤΟΥΡΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΠΕΞ. ΔΟΥΛΜΑ. ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Δέν έχουμε νά τουφεκίσουμε κανέναν! Διέκοψε ξερά ο Φρίτς. Κι' αὐτὸν ἐδῶ, θά τὸν πάρουμε μαζί μας στὸ λόγιο, γιὰ νά ἀποφασίσω σχετικὰ ὁ ἴσιος ὁ λοχαγὸς μας!... Δέν ἔχω ὄρεξι ἐγὼ νὰ θρῶ υπελάδες μετὰ τὶς διαταγὲς τοῦ ἐνοῦ καὶ τοῦ ἀλλοινοῦ!... Ἦρθε ἡ ἄλλη ἐνωμοτία ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν 51ῆ μέσ;

—Ἦρθε πρὸ δέκα λεπτῶν τῆς ὥρας! ἀποκρίθηκε μουρμουριστὰ ὁ ὑποδεκανεὺς, ἔκθαμβος γιὰ τὰ ἀσυνήθιστα αὐτὰ πού ἀκούει κ' ἔβλεπε.

—Ἐ, τότε εἶνε ὥρα νά τοῦ ζήνουμε ἐμεῖς!.. Ἐσανίπε ζπιταχτικά ὁ Φρίτς.

Καὶ δειγνόντας στοὺς στρατιῶτες τὸν πρόσχαρο πιὰ Μπαρτολομέο, πρόσθεσε:

—Μπρός, βάλτε τὸν στὴ μέση!... Καὶ ἐθίμα ὀδοιπορικόν, γιὰ τὸ λόγιο μας!

Ὅσο νά θγοῦν ἀπ' τὸ φρούριο, ἡ καρδιά τοῦ δύστυχου καταβίκου γοργοτυπώσε μετὰ ἀγωνία. Ὅσο καὶ νά εἶχε ἐμπιστοσύνη τῶρα στὸν Φρίτς, φοβόταν καμμιὰ ξαφνικὴ συνάντησι—στοὺς διαδρόμους ἢ στὴν ἀλλή τὸ φρούριο—μετὰ τὸν ἄρχεο Σάν-Πέτρο: Καὶ τότε, ὁ Θεὸς πιὰ νάβαζε τὸ χέρι του!

Ἄλλὰ ὅταν τὸ ἀπόσπασμα διέσθεκε τὴν ἀλλή καὶ θῆκε ἔξω στὸ δρόμο δίγως κανένα δυηάροστο ἀπόροστο, τότε ὁ Μπαρτολομέο ἀνάσασε μετὰ ὑπερτάτη ἀνακούφισι καὶ ψιθῦρισε μετὰ τὸν:

—Αὐτὸ θά πῆ, νά ξέρης νά κάνης «μὲ τσαράγκες» στὸ μπακαρά!

ΙΕ'

ΠΑΝΔΑΙΜΟΝΙΟ

Ἡ πορεία τοῦ μικροῦ ἀποσπασματος μετὰ στοὺς δρόμους τῆς ἐπαναστατημένης πόλεως, ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνη καὶ περιπετειώδης.

Ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή κινδύνεον νά δεχτοῦν καμμιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι, ἀπ' τὶς πολυάριθμες πού σφύριζαν δεξιά κ' ἀριστερά. Κρότοι μακρυνοὶ καὶ κοντινοὶ κανονιών, ἀκουγόντοσαν συχνὰ κ' ἔκαναν τὴν ἀτμόσφαιρα νά θουίζῃ καὶ τὴ γῆ νά τρέμῃ. Καὶ πυρκαϊές, σὲ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως, ἐδειχναν ὅτι ἀν' οἱ Ἴταλοι χτυποῦσαν γερά τοὺς τυράντους τους κ' αὐτοὶ δίως ἐννοοῦσαν νά πνίξουν μετὰ στὸ αἶμα καὶ τὸν φωτιά τὴν ἐξέγερσι τῶν θυμάτων τους...

Ὅταν ὁ Φρίτς κ' ἡ συνοδεία ἔφτασαν μπρὸς στὸ σταθμὸν τῶν «Πολιτζιότι», κἀτὶ τὸ ἀπόροστο καὶ δραματικὸ συνῆθη: Ὁ σταθμὸς ἦταν μὲ κόλασι νοσητῆ, ἡ ὁποία σφενδόνιζε τὸν θάνατον γύρω της... Ὁ γηραλέος μαρκήσιος Σανακρότσε, ἔχοντας τὸν Ἐλιποδόφορο πλάι του, πολιορκοῦσε μετὰ πλήθος Ἴταλῶν—πατριῶτῶν τοὺς Αὐστριακοὺς τὸν Σταθμῷ. Κι' ἐκεῖνοι, δεκατισμένοι ἀπ' τὶς σφαῖρες καὶ μὴν ἀνέχοντας περισσοτέρως, ὤψωναν λευκὴ σημαῖα παραδόσεως, ἐκείνη τὴ στιγμή!

Μπρὸς τὸν ἀμεσο ἐκείνον κίνδυνον, ὁ Φρίτς ἐσχυνότας καὶ μπακαρά καὶ καταβίκο, τῶθαλε στὰ πόδια πρὶν ἀντιληφθῶν οἱ Ἴταλοι πολιορκητὰ τὴν προσέγγισι του!... Γὸ παράδειγμα τοῦ ἀρχηγοῦ θιάσθησαν νά μιμηθῶν κ' οἱ στρατιῶτες του κ' ἔτσι ὁ Μπαρτολομέο, κατεινθουσιασμένος καὶ ξεφωνίζοντας ἀπὸ τρέλλῃ χαρὰ, ἔτρεξε νά μπερδευτῆ μετὰ τοὺς νικητὰς συμπατριῶτας του!

Ἐσωνικά, κ' ἐνὸς πληθαίνε πρὸς τὸν μισοερεπιωμένο σταθμῷ, στοῦ ὁποίου τὴν πόρτα στεκόνταν ἀσπιοι, μετὰ χέρι ψηλα κ' ἔτοιμοι νά παραδοθῶν οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ Αὐστριακοῦ, ἔκουσε μὲ γινῶμιση φωνὴ νά ὀρλιάζει:

—Ἦώρα θά σὲ γυπώσω κατὰκαρδία, ἄτιμε Μοντεχρηστὸ!

Σήκωσε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν παράθρο, ἀπ' τὸ ὁποῖο προερχόταν ἡ φωνή, κ' εἶδε ἐντρομος τὸν Σάν-Πέτρο νά σημοδεύῃ μ' ἕνα ὀπλο κάποιον παιδί. Βόγγησε τότε ἀπὸ ἀγωνία

ὁ Μπαρτολομέο. Καὶ μ' ἕνα πῆδημα τίγρεως θρέθηκε μπρὸς στὸ παιδί αὐτὸ—τὸ ὁποῖο ἦταν ὁ υἱὸς τοῦ Μοντεχρηστοῦ Ἐλιποδόφορος—καὶ τὸ σκέπασε μετὰ τὸ κορμί του, σάν μετὰ ἀσπίδα.

Ἄλλὰ τὴν ἴδια στιγμῆ, ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήγησε, ὁ Μπαρτολομέο κυλίστηκε αἱματόφουρτος στὸ δρόμο κ' ὁ Σάν-Πέτρο, θλαστημῶντας ἀπὸ ἀνίχυρη λύσσα, θιάσθηκε νά ξεαφανιστῆ ἀπ' τὸ παράθρο... Κ' ἦταν καρὸς γιὰ τὸν ἀρχεο αὐτὸν, γιὰτὶ ἀμέσως γίλια ὅπλα σημάδωσαν τὸ παράθρο ἐκείνον καὶ στήθε μανιασμένων Ἴταλῶν ὄρωσαν μετὰ στὸν κυριεμένο σταθμῷ, γιὰ νά θροῦν τὸν Σάν-Πέτρο νὰ τὸν κοιματιάζουν...

Δέν τὸν θρήκαν δίμως... Κι' ἔμεινε μυστήριον τὸ πῶς κατώρθωσεν νά ἐφεύγῃ ὁ σατανικὸς αὐτὸς ἄνθρωπος... Καὶ τῶρα μετὰ τὴν παράδοσι τῶν τελευταίων ὑπερασπιστῶν τοῦ σταθμοῦ στοὺς Ἴταλοὺς ἐπαναστάτας, μιά νεκρικὴ σιγαλιὰ ἀπλώθηκε παντοῦ στὴν πόλι: Οἱ Αὐστριακοὶ εἶχαν νικηθῆ παντοῦ, τὸ φρούριον εἶχε κυριευθῆ μετὰ φόβο, ὁ Ραβέτσι μετὰ τὸν στρατὸ εἶχαν φύγει πανικόβλητοι ἔξω ἀπ' τὸ Μιλάνο κ' ὁ θυροῦς ἐκεῖνος σταθμῷ τῶν «Πολιτζιότι» ἦταν τὸ τελευταῖον σημεῖο τῆς ἀντιστάσεως των...

Καὶ τῶρα, μετὰ στὸ ἐνθουσιασμὸ ἐκείνου πλήθος τῶν νικητῶν, φάνηκε νάρχεται ὁ Ἀσλίττα, ἡ Λουκιόλα κ' ὁ κόμης Μοντεχρηστός!... Κ' οἱ τρεῖς ἦσαν αἰστανόμενοι ἀπὸ ἀνδραφερῆς ἰληγές, μαῦροι ἀπ' τὴν πυρίτιδα τῆς πολυώρους μάχης καὶ μετὰ τὰ ρεῦμα τους κουρελιασμένα... Ἄλλὰ στὰ πρόσωπά τους ἔλαμπε τὸ μεθῶσι τῆς νίκης κ' ἡ ἀγαλλίασι γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἰταλίας!

—Παιδί μου! φώναξε μετὰ λαχτάρια ὁ Μοντεχρηστός, μόλις ἀντίκρυσε τὸν Ἐλιποδόφορο πλάι στὸν γηραλέο Σανακρότσε.

Καὶ διασχίζοντας θιαστικὰ τὰ πλήθη πού ζητωκραύγαζαν κ' ἔθλαζαν ἀδελφικὰ φιλιὰ παηγηρισμὸ τῆς νίκης, ἔτρεξε ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ παιδί του.

—Κύριε κόμη μπορεῖτε νά εἰστε ὑπερήφανος γιὰ τὸν γιὸ σας! εἶπε ὁ μαρκήσιος Σανακρότσε. Ἄρτρημος, πάντα πλάι μου στὶς συμπολέες, ἀπεθανόταν σάν ἀνθρωπιστῆς τὸ αἶμα, ἀλλὰ εὗρισκε ἀπαραίτητη τὴν αἰματογούσια γάρην ὑψηλοτέρων κ' εὐγενῶν ἰδεωδῶν!.. Μικρὸς ἀκόμη στὴν ἡλικία, ἔχει δίμως μεγάλη καὶ διατάτατη ψυχὴ κ' εἶνε ἀντάξιος σας!

—Σὰς ἐχαριστῶ, μαρκήσιε! υιοθεμοῦρισε μετὰ συγκίνηση ὁ Μοντεχρηστός, καταφιλῶντας τὸ παιδί του. Γι' αὐτὸν τὸ λόγιο ἐμπιστευτῆκα κ' ἐξακολουθῶ νά ἐμπιστεύωμαι τὸ παιδί μου σὲ σὰς, γιὰτὶ εἶμαι θέσθαιος ὅτι θά τὸ δηγῆτε—κατὰ τὴν ἀποσῖα μου—θπου θά τὸ ὠδηγοῦσα κ' ἐγὼ ἔἴσιος: Θά τὸ δηγῆτε πάντα στὸ δρόμο τῆς Τιμῆς καὶ τοῦ Καθήκοντος, ἔστω κ' ἀντὸν ἱερὸ αὐτὸν δρόμο παραμονεῖ ὁ θάνατος!...

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Μοντεχρηστός, ὀποκλήθηκε μετὰ ζωηρότερη συγκίνηση κ' ἔκανε νά τραβῆξῃ πρὸς τὸν σταθμῷ, γιὰ νά κανονίσῃ τὴν τῆχῃ καὶ τὴ θέσι τῶν ἐκεῖ συλληφθέντων αἰγμάλωτων.

Ἄλλὰ τότε ὁ Ἐλιποδόφορος τὸν κράτησε ἀπ' τὸ χέρι, τοῦ τὸ φιλήσει μετὰ σεβασμὸ καὶ ψιθῦρισε:

—Πατέρα!... Αὐτὸς ἐκεῖ ὁ πληγωμῆνος μοῦσσεως τῆ ζωῆ... Μπῆκε γρήγορα μπροστὰ μου καὶ δέχτηκε αὐτὸς τὴ σφαῖρα πού προωριζόταν γιὰ μένα!

Κι' ἔβηκε μετὰ τὸ δαχτυλὸ τοῦ τὸν ἐσπλωμένο κάτω Μπαρτολομέο, τὸν ὁποῖο δέν εἶχαν προλάβει ἀκόμη νά σηκώσουν ἀπὸ κεῖ οἱ τραυματιοφορεῖς νοσοκόμοι.

Λαχταρισμένος ὁ Μοντεχρηστός, ἔτρεξε ἀμέσως, πλησίασε τὸν πληγωμῆνο κ' ἔσκυψε μετὰ συγκίνηση ἀπάνω του.

—Ὁ Μπαρτολομέο! ψιθῦρισε ὀστερα κατὰπληκτος.

—Ἐγὼ δλόκληρος, κύριε κόμη! ψιθῦρισε ὁ τραυματίας, προσπαθῶντας μετὰ κόπο ν' ἀνασπικῶθῃ.

—Μὰ ἀσπῆ μετὰ λοιπῶν, νά ἰδῶ τὸ τσάμμα σου! Ἐσανίπε ὁ Μοντεχρηστός, θλέποντας τὸν Μπαρτολομέο ν' ἀντιστέκεται στὶς σχετικὰς προσπάθειές του.

—Δέν ὑπάρχει λόγος, κύριε κόμη! θόγγησε ἐκεῖνος. Εἶμαι παλῆος λαγὸς ἐγὼ καὶ ξέρω ἀπὸ τουφεκιές!... Αὐτὴ ἐξῶ εἶνε



Μία γυναίκα καθόναν καὶ κεντοῦσε...

φαρμακερή... Δεν γλυτώνω το θάνατο!... Μονάχα, θά σ'αε παρκαλοῦσα, κύριε κόμη, νά... νά μου σφιγγάτε γιά στερενή φορά τὸ χέρι!...

—Τί εἶνε αὐτὰ πού λές, φίλε μου; ἔκανε μὲ ζωηρὴ συγκίνησι ὁ Μοντεχρήστος, θέλοντας ἤδη τίς χλωμάδες τοῦ θανάτου ν' ἀπλώνονται σὸ συσπασμένο πρόσωπο τοῦ Μπαρτολομέου. Θά ζήσῃ, σοῦ λέω!... Δεν εἶνε τίποτα τὸ σοβαρὸ, αὐτὴ ἡ πληγὴ σου!

—Ξέρω... Ξέρω, κύριε κόμη!... Δεν τὴ γλυτώνω, σ'αε εἶπα... Μονάχα, θεωρήστε με γιά τίμο ἄνθρωπο, τώρα στίς στερενές στιγμές μου, καί σφιζτε μου τὸ χέρι... Φάνηκα πολὺ ἀμαρτωλὸς στή ζωὴ καί οἱ ἄνθρωποι μ' ἀπόφευγαν!

—Ὁ 'Ελπιδοφόρος, πρὶν ἀκόμη ὁ πατέρας σου προλάθῃ νά μιλῆσῃ, ἔσκιψε στὸν ἐτοιμοθάνατο σωτήρα του καί τοῦ φίλησε ἀμίλητος τὸ χέρι. Ὁ Μπαρτολομέου σκίρτησε ἀπὸ ἀνέκφραστη συγκίνησι. Καί μουρμούρισε:

—Σ' εὐχαριστῶ, μικρὲ μου!... Καί δέκα ζωές ἂν εἶγιν, πρόθυμα θά τίς θυσίαζα γιά σένα... Μοιάζεις τοῦ μεγάλου πατέρα σου στήν ψυχὴ καί πολλοὶ δὲν ἐλλογίσουν ἀργότερα τ' ἐνομιὰ σου... Μιμήσου τον, σέ δλαί!... Καί τῶσα... ὕγιαίνετε... Πθαίνω!... Κύριε κόμη, ἂν... ἂν θέλετε, φροντίστε γιά τὴν Καρλόττα Μπαρτέλλι... Δεν ἔχει ἄλλο ἀπὸ μένα... Ὑγιαίνειτὶ!... Ζυγχ...

Τὸ κεφάλι του ἔγειρε σιγά-σιγά ἐνῶ ἀφρός κ' αἶμα πού ἐπιδοῦσαν ἀπ' τὸ στόμα του τοκόων τὴ λαλιὰ... Ὁ 'Ελπιδοφόρος, ἐπερασμένους ἀπ' τὸ πένθιμο μυστήριο τοῦ θανάτου, σταυροκόπησε ἀμίλητος. Κι' ὁ κόμης Μοντεχρήστος θυσίαζον τὸ καπέλο του, ὑποκλίθηκε μὲρὸς σὸ ἀμυχο πειὰ κοριττὸ τοῦ Μπαρτολομέου κ' εἶπε σοβαρὰ:

—Ὁ Θεὸς ἄς σέ ἀναπαύσῃ στούς κόλπους Του!...

Ἐπὶ ἄλλο ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ κόμης ἔχοντας κοντὰ του τὴ Χάιδα καί τὸν 'Ελπιδοφόρο, ἀποχαρτεῖτο τὸν μαρκησία 'Ασλίττα καί τὴ Λουκιόλα. Γονατιστὴ αὐτὴ, κατασιλοῦσε δακρυσμένη τὸ χέρι τοῦ κόμητος, ὁ ὁποῖος εἶχε ὥσοις τόσο ἀνέλπιστα τὸν ἀγαπημένο της...

—Σηκωθῆτε, μαρκησία! εἶπε τότε ὁ Μοντεχρήστος, βοηθώντας τὴν νὰ σηκωθῇ καί ρίχνοντας ἕνα βλέμμα στὸν 'Ασλίττα.

Ὁ 'Ασλίττα, λαχταρισμένος, δὲν ἔβλεπε περισσότερο γιά νὰ καταλάβῃ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ: Ἐτρεψέ κοντὰ στήν Λουκιόλα, τὴν ἔσφιξε στήν ἀγκαλιὰ του, τὴν φίλησε τὰ μαλλιά καί τὴς ψιθύρισε:

—Τὸ ἀκουσε, ἀγαπημένη μου;... Ὁ μεγάλος πρῶταξής μας σέ ἀποκάλεσε μαρκησία!... Τὸ θέλεις αὐτὸ πρᾶγμα;... Θέλεις νὰ γίνῃς μαρκησία 'Ασλίττα;

Ἡ Λουκιόλα δὲν μίλησε... Περιωρίστηκε μόνον νὰ στενάξῃ ἀπὸ εὐτυχία καί νὰ γείρῃ τὸ κεφάλι της στὸν ὄμο τοῦ λατρευτοῦ της...

Κι' ὁ Μοντεχρήστος, συγκινημένος περισσότερο ἀπ' τὸ ἀντίκρουμα αὐτῆς τῆς ἀγνῆς εἰδωλιακῆς σκηνῆς, ἔτριψε μιὰ στοσιγνὴ ματιὰ στὸ ἀγκαλιασμένο ζευγάρι καί τοὺς εἶπε:

—Ζήστε, ἀγαπητοί μου, ἐνωμένοι στήν ἀγάπη σας, δυνατοί κ' εὐτυχεῖς!... Τὸ μέλλον πάντοτε θ' ἀνήκῃ στούς τιμῆους κ' ἀγαθοὺς!... Καί νὰ θυμῶστε πάντα, ὅτι γιά τὸν ἄνθρωπο τὰ λερότερα πράγματα στὸν κόσμον εἶνε: Ὁ Θεός, ἡ Οἰκονομία καί ἡ Πατρίς!

Κατόπι, σφιγγόντες τοὺς τὸ χέρι, τοὺς ψιθύρισε τὰ τελευτὰ λόγια τῆς ἀποχαρτεῖτου, μὲ ὀλοφάνερη συγκίνησι...

—Θεὸ μου, γιάτ' οφείγετε; μουρμούρισε ἡ Λουκιόλα μὲ ζωηρὴ ἔλπι. Γιατὶ μιάς ἔγκαταλείπετε στίς πιά χαρομένους στιγμές τῆς ζωῆς μας;

—Γιάτ' ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού εἶνε πιά δυστυχεῖς καί μὲ γριάζονται κοντὰ τους; περιωρίστηκε νὰ πῇ ὁ Μοντεχρήστος, στεναζόμενος.

—Ναί, ἡ Μερσεδές εἶνε δυστυχισμένη. Πρέπει νὰ τρέξουμε κοντὰ της, συμπαίλας με τὴ γλυκερὰ φωνὴ της ἡ Χάιδα, κ' ἔχοντας ἕνα βλέμμα ἀγγελικό-καί δίχως τὴν παραμικρὴ σκιά ζηλευπίας—στὸν ὑπέροχο σύζυγο της...

ΜΕΡΟΣ Β'

ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΟΣ ΑΠ' ΤΟΝ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟ

Α'

Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΤΡΙΠΑΡ

Στὴ Μασσαλία καί στὸ μαλακόνι ἐνὸς μικροῦ παραλιακοῦ σπιτιοῦ, κάθονταν καί κεντοῦσε μιὰ γυναίκα, κυττάζοντας κά-

θε τόσο μὲ λαχτάρια πρὸς τὸ μακρὸν πέλαγος...

Ἡ γυναίκα αὐτὴ, ἦταν ἡ χήρα κόμισσα Μερσεδές νῆς Μασσαλίας. Ἦταν ἡ πρώτη κ' ἀληθινὴ ἀγάπη τοῦ νεαροῦ ναυτικοῦ 'Εδμόνδου Δαντῆς, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἀργότερα ὁ πασίγνωστος Μοντεχρήστος... Ἡ γυναίκα αὐτὴ, ἡ φτωχὴ παρλοῦσα ἔλλοτε, ἡ ὁποία παντρεύθηκε τὸν ἀντίζηλο τοῦ Δαντῆ καί πλοῦσον φαρὰ Φερνάνδο, ἔγινε ἀργότερα σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ κόμητος Μορσέ...

Αὐτὴ ἡ γυναίκα λοιπόν, χήρα πειὰ πολυθασσιανομένη, μὲ τρικυμιάδες, δυστυχισμένο παρελθόν, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη τὸν κόμητα Μοντεχρήστο γοητευτικὴ Μερσεδές, εἶχε σηκωθῆ τῶρα ὀρθὴ στὸ ὑπαλκόνι κ' ἔτριχε τίς ἀγωνιώδεις ματιές της πρὸς τὴ θάλασσα...

Τὰ χρόνια εἶχαν σεβαστῆ τὴν ὑπέροχη ὠμορφίαν της. Παρ' ἔλη τὴν θαθεῖα χλωμάδα τοῦ τυρανισμένου προσώπου της, τὰ ματιά της ἐξακολουθοῦσαν νὰ εἶνε λαμπερὰ καί σαγηνευτικά... Καί στὰ θαυμάσια μαλλιά της, μὲ δυσκολία ἐσχώριζε κανένας ἀραιές ἀσημένιες τρίχες.

Ἀπὸ τρεῖς μέρες τώρα, καί κάθε πρωΐ, ἡ Μερσεδές ἔβγαζε νὰ σὲ μαλακόνι αὐτό... Κι' ἐνῶ προσπιόνταν μιὰ φαινομενικὴ ἀβίαστικότητα, ὡστόσο τὸ βλέμμα της ψαχοῦλετο τὸ ανοιχτὸ πέλαγος μὲ ἀγωνιώδη προσοχή: Θάβλεπε κανένας, ὅτι τὰ ματιά της ζητοῦσαν—σάν δυὸ πασιγνωστοὶ μαγνήτες—νὰ τραβήξουν πιά γρηγορὰ κοντὰ της, κάποιον ταξειδιώτη, τὸν ὁποῖο περιμένε μὲ λαχτάρια!

Πλάϊ της, καί λίγα θήματα πιά πέρα, στεκόταν ἕνας ζουάθος—τοῦ ἴου συντάγματος τὸν ζουάθου τῆς 'Αφρικῆς—κοντὰς, λιγνός, καί μὲ πρόσωπο ἀλευπῆ. Αὐτὸ ζωηρὰ, ἀεικίνητα καί μικροσκοπικὰ ματία, σπιθοβολοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ πικρὰ φῶ-βια του.



Ὁ Κομπολαίμης

Καί μιὰ σταθιά, ἡ ὁποία ἀρχίσε ἀπ' τὸ ἀριστοτερό αὐτὸ του καί κατέβαινε ὀς τὸ λαμό—ὄλη κόκκινη ἀκόμη, καί γιά τὴν ὁποία ὑπερφανευόταν—τοῦ εἶχε χαρίσει τὸ παρατσούκλι «Κομπολαίμης».

Ὁ ἐνδιαφέρων αὐτὸς τύπος, λεγόταν Αὐγουστός Τριπάρ, κ' ἦταν πρῶν γνήσιον Πρωσικὸν χαμί. Γιὸς πάμπτωχης χήρας, ἀδιόρθωτος «μάγκας» καί μιάς ἐσοτῆς τῶν πλανοδίων μικροπωλητῶν—τῶν ὁποίων ἔκλεβε τὰ ὄπαιρικά ἢ τὰ γλυκύσιμα—εἶχε φιλοξενηθῆ πολλές φορές στὰ διάφορα ἀστονικὰ τμήματα τῆς πρωτεύουσῃς.

Ἐνα πρωΐ ἐπιτέλους, τὸν βαρέθηκε ἡ μητέρα του. Καί πιδανότας τον ἀπ' τὸ αὐτί, τὸν πέταξε στὸ δρόμο, μὲ τὴν ῥητὴ διαταγὴ νὰ μὴν ξαναπατήσῃ πειὰ τὸ πόδι του στὸ σπιτί, ἂν δὲν συμμορφονόταν!

Ἄλλο πού δὲν ἤθελε, ὁ μικρὸς Αὐγουστός!... Ἐπὶ ἐβδομάδες, ἐπὶ μῆνες, ἐπὶ χρόνια, ἔζησε τὴν ἀμέριμνη ζωὴ τοῦ διαρκῆς περιπλαναμένου σπουργιῆ. Ἐχασε τὰ ἔγνι τῆς μητέρας του, συνεπαρμένης ποῖος ζέρε ἀπὸ πού οὐδέλλα δυστυχίας καί στερήσεων κ' ἀπόμεινε ἔρημος στὸν κόσμο.

Καί τότε, θέλοντας νὰ δημιουργήσῃ κάποιον σκοπὸ στὴ ζωὴ του—ἡ μάλλον, θέλοντας νὰ θρῆ ἕνα κάποιος σίγουρο «ἀποκοῦμπι» καί κάποια ἀπευχλόγη στὴ μοναξιά του—ἔφυγε γιά τὴν 'Αφρική. Ἐκεῖ κατατάχθηκε ἐβελοντῆς στὸ πρῶτο σύνταγμα τῶν ζουάθων, τὸ ὁποῖο διοικοῦσε ὁ θρυλικὸς ἀργότερα Καθαινιάκ, συνταγματάρχης τότε.

Ἐίμαστε στὸ 1843.

Ὁ Αὐγουστός Τριπάρ ἔκανε θαύματα ἐκεῖ κάτω. Ἐβήμος διαρκῶς, τολμηρὸς μέχρι τρέλλας, κορσιδεύοντας τὸν θάνατο καί τοὺς πιά τρομεροὺς κινδύνους, κατάρθωσε νὰ γίνῃ δυνατός γιά τὰ ὑπέροχα κατορθωμάτα του ἐναντίον τῶν ἰθαγενῶν Καθύλων. Ἐκεῖ πηλῶθηκε, μιὰ μέρα, ὅς κάποιον αἰματηρὸν τάπη μάχη, ἀπὸ τὸ γισαγαῖνι κάποιου ἔχθρου, καί λίγο ἔλειψε νὰ μείνῃ στὸν τόπο.

Ἐτύχως, ἡ πληγὴ του γιαιρεύθηκε χάρις στὴ δυνατὴ του ἰδισοσυκρασία. Ἄλλὰ τὸ στοιχίον ἀρκάτων μῆνῶν κορεθώματα καί συγχρόνως τοῦ χρησίμευσε κ' ὡς ἀνομιός: Ἀπὸ Αὐγουστός Τριπάρ πού λεγόταν πρῶτα, ἔγινε τώρα πασιγνωστός μὲ τὸ παρατσούκλι «Κομπολαίμης», ἔξ ἀτίας τῆς πληγῆς αὐτῆς!

Ἀργότερα θά δοῦμε, πῶς ὁ ἀνεκδιήγητος αὐτὸς ζουάθος θρέθηκε ἀπ' τὰ θάθη τῆς ἀλογερῆς 'Αφρικῆς στὴ Μασσαλία καί στὸ σπιτί ἀκριβῶς αὐτό, στὸ ὁποῖο ἔμενε ἡ Μερσεδές... Δεν παραλείπομε ὁμως νὰ ἐξηγήσομε στὸν ἀναγνώστη μας, ὅτι τὸ σπιτί αὐτὸ ἦταν τὸ πατρικὸ σπιτί τοῦ 'Εδμόνδου Δαντῆ, τοῦ τωρινοῦ κόμητος Μοντεχρήστου, δηλαδή...

Ἀφοῦ περιγράψαμε ἔτσι σύντομα τὸν Κομπολαίμη, ἄς ἔλαι-

γυρίσουμε πάλι στο μπαλκόνι αυτό του πατρικού σπιτιού του Μοντεχρήστου, στο οποίο αδόκιμοι ή Μερσεδές άνηχνε με άγωνία τόν όρίζοντα...

Πλάι της, και λίγο πιο μακριά, ό Κομπολαίμης στεκόταν άκίνητος και κύτταζε με έκφραση τυφλής άφοσίωσης τη θλιμμένη χίτρα του στρατηγού Μορσέφφ... Δέν τολμούσε ούτε ν' άνοσάνη άκόμη, από φόβο μήπως τάράξη τούς ρεβασμούς της και τήν άγωνιώδη θλίψη της...

Κι' αυτή ή άκίνησία του θά διαρκούσε ίσως επί ώρες, άν δέν παρουσιάζοταν κάποια νέα στο κατάφλι της μπαλκονόπορτας. Κι' ενώ ό Κομπολαίμης όποκλινόταν με δση άθρότητα μποροϋσε, μπρός στη νέα αυτή, έκείνη άπλωσε τó χέρι της στον όμο της Μερσεδές και με φωνή άπαλη και γλυκυτάτη, ψιθύρισε: —Καλημέρα σας, φίλη μου!

Β. Η ΜΙΣ ΚΛΑΙΡΥ

Τό χέρι αυτό, ήταν κάτι τό άριστουργηματικό σέ πλαστικότητα. Κ' ή φωνή αυή επίσης, με τόνους άλαφρής ξενικής προφοράς, ήταν μελωδική σαν φωνή άγγελουδιού...

Και τό χέρι κ' ή φωνή, άνηκαν σέ μία νεαρή κοπέλλα ως δεκαοχτώ χρόνων, τό πολύ. Ψηλή, λυγρή, άμεμπτης κορμοστασιάς, ξανθή και θελκτικώτατη αυή ή κοπέλλα, φαινόταν άμέσως ότι άνήκε σέ άγγλική άριστοκρατική οικογένεια.

Η Μερσεδές, στο άκουσμα της φωνής αυής—πού τόσο γλυκά τήν καλημέρισε—γύρισε σαν νά ζυμνούσε από δνειρο, χαμογέλασε κι' άποκρίθηκε: —Καλημέρα, μίς Κλαίρη!... Είμαι εύτυχιμένη πού σέ βλέπω!

—Έγώ, όμως, λυπούμαι, άγαπητή μου κυρία!... είπε με τόνο επ'πληκτικό ή Κλαίρη. Λυπούμαι, γιατί πάντα μου ελέπω δάκρυα στά ώραία σας μάτια. Κ' ή θλίψη δέν έννοει νά γ'νηί από τό γλυκό σας πρόσωπο!

Η Μερσεδές στέναξε θασαυά. Μή θέλοντας όμως ν' άποκ'ιθη στά λόγια αυτά της νέας, τήν κύτταζε με τουφερή στοργή, κι' άλλασε θέμα όμιλίας, λέγοντάς της: —Είστε χαριτόβρυτη, όπως πάντα, μίς Κλαίρη! Πάντα χαμογλαστή και πάντα φαιρή!

—Ω, μά δέν πούκεται γιά μένα! άποκρίθηκε με πειωμένη άνυπομονοσία ή Κλαίρη. Έγώ είμαι μία φθισική, τό τελευταίο στάδιό μου πειά και καταδικασμένη από δλους τούς γιατρούς τού κόσμου!

Χαμογέλασε λυπημένα και συνέχισε: —Σάν έτοιμοθάνατη λοιπόν, Έχω όλο τό δικαίωμα να είμαι τάν'... φαιρή! Αυτό όμως δέν είνε λόγος να κλαίτε έυεις άκατάστατα!... Και γιατί κλαίτε, παρακαλώ!... Γιατί δέν έφτασε έκόμη, αύτός ό μυστηριώδης κύριος τόν όποιο περιμένετε!

—Αν είνε ζωντανός, θά ρθη έξάπαντος κοντά μου! άποκρίθηκε τότε με σοβαρή φωνή, ή Μερσεδές. Κι' έχω τό προαισθημα, ότι ό σημερινός ήλιος δέν θά θασ'ίληψη, πριν φανούν στον όρίζοντα τά πανιά τού καραβιού του!

Η μίς Κλαίρη πλησίασε τότε πιο κοντά της Μερσεδές. Και με φωνή γλυκειά και παρακλητική, τής είπε: —Θά μού πητε λοιπόν επέτλξουσ, πούθε είνε αυτός ό ρωμαντικός ήρωας, τού όποιοι τήν άφείε περιμένετε με τόση άνυπομονοσία;

—Τ' όνομά του θέλεις, μικρούλα μου; ψιθύρισε τότε με κατανύξη ή Μερσεδές. Δέν μπορώ να σου τό πώ!... Διστάζω!... Γιατί τό όνομά του είνε άπό τά όνόματα έκείνα, τά όποια μονάχα στίς προσευχές του μπορεί κανένας να προφέρη χαμηλόφωνα!

Η μίς Κλαίρη άπόμεινε έκστατική. Κ' είπε μουρμουροιστά: —Τότε, θά είνε κανένας από τούς όπερανθρώπους αυτους λί πότας, τούς όποιοις άνάφερον μονάχα τά μυθιστορήματα!... Κι' έγώ πάντα άνειροπολούσα, να δώ έναν τέτοιο ζωντανό ήπ'πύτη, με υάρκα και με άσπ'α!... Θά ήσο έπιτρέψετε να τόν δω και να τόν γυρίσω κι' έγώ, μόλις έρθη;

Η Μερσεδές γύοισε σαν φαντασιωμένη και κύτταζε τη λεπτή και γλωμιά κοπέλλα με άπειρη συμπάθεια. Έγινεσε κατόπι στον Κομπολαίμη να πλησιάσει και τού είπε να καθήση αυτός στο μπαλκόνι, γιά να προσέχη προς τη θάλασσα. Κ' ή ίδια, έπιασε από τά χέρια τη μίς Κλαίρη, τήν τράβηξε προς τά μέσα και τής είπε οιαλά:

—Ας δούμε, μικρούλα μου!... Γιατί ποιά λόγο ήρθε τόσο

νωρίς, να με έπισκεφθής;... Ποιά είνε αυή ή άφορμή, ή όποια σ' έσπρωξε από τη χαραυγή άκόμη κοντά σέ μένα τη δυστυχιωμένη;

—Ηρθε να σάς παρηγορήσω, σεβαστή μου φίλη, άποκρίθηκε με σοβαρή φωνή ή κοπέλλα, εξαπλώνοντας σε μία πολυθρόνα. Είστε τόσο θασασιωμένη και φανέστε τόσο σκυθρωπή!... Η ύπαρξίς, τήν όποια άγαπάτε περισσότερο από τη ζωή σας, ό γιός σας, ό νεαρός ύποκόμης 'Αλθέρτος ντε Μορσέφφ, έχει δέκα χρόνια τώρα πού λείπει από τό πλευρό σας, πολεμώντας στή μαύρη 'Αφρική!... Κι' όσοδήποτε και να προσπαθήτε να άποδίδετε σε άλλες άφορμές τη λύπη σας, έγώ μαντεύω καθαρά, ότι προπάντων ή άνηχώρια γιά τό παιδί σας είνε αυή τού σκάθει τήν ύγεία σας διαρκώς!

Ένα δάκρυ έλαμψε στά γλυκά μάτια της Μερσεδές. Και με φωνή τρεμάμενη ψιθύρισε: —Έχεις δίκη, μικρούλα μου!... Φάνηκα τόσο δυστυχής στή ζωή μου και τόσο οικτρά εξαπλώθηκα όλα τά άγνά όνειρά μου, ώστε θά ήσομ νεκρή πειά τώρα, από τήν πίκρα μου!...Ναι, ό θάνατος με πλήγωσε θασαυά, χτυπώντας δλους τούς δικούς μου!... Κ' ή λημονία τού κόσμου, πού έπένθημ από τόν θάνατο, χτυπησε έμένα!... Θά ήσομ έρημη λοιπόν, θά μορανώμουν από τη μοναξιά μου, άν δέν είχα μία έλπίδα και μία χαρά σ'τόν κόσμο, ή όποια να με συγκρατεί: Τόν άγαπημένο μου 'Αλθέρτο, τό λατρευτό μου παιδί!... Κι' όμως, κι' αυτό άκόμα τό στερούμαι!... Τό νοιώθω μακριά μου τόσα χρόνια, μέσα σ'τόν πελέμου τη φωτιά και μέσα στά πιο άγρία κι' άφλόξενα μέρη τής εύκομής, και δέν ξέρω άν είνε ζωντανός!... Δέν ξέρω, άν θά γυρίση μία ήμερα κοντά μου!

Μά τότε ό Κομπολαίμης, γυρίζοντας εξαφνικά, φώναξε: Έξαλλος: —Μά τόν άρχισατάνά... χι... δηλαδή, συγγνώμη, κυρία μου... μά τήν πίστι μου ήθελα να πώ, αλλά ζαλιζομαι κάθε φορά πού σάς άκούω να μιλάτε έτσι!... Μά τήν πίστι μου λοιπόν, κυρία μου, έγώ σάς όρκίζομαι ότι ό κύριος ύπολογαός μου θά γυρίση ζωντανός!... 'Α, βλα κ' ό δ'α!... Ό κύριός μου δέν είνε από τούς άξιοαυτικούς έκείνους, πού τούς περιφρονεί ό θάνατος και τούς θερίζει!... 'Οχι!... Τού κάνει τιμνωδές ό θάνατος, κάθε φορά πού τόν συντυχαίνε στίς μάχες και τόν ποσοτηνεί γιά να θρεπώνη άλλους!

—Εδγε!... Εδγε, καλέ μου Κομπολαίμη! φώναξε τότε με τη δροσερή φωνή της ή μίς Κλαίρη και χειροκρότησε ένθουσιασμένη. Νά, λόγια παρηγορητικά μία φορά!... Είσα θαμνάσιος, γιά να παρηγορή τις άδικαιολόγητα άπαισιόδοξες; μητέρες!

Κι' ενώ ό Κομπολαίμης θύθηκε πάλι τη ματιά του προς τό πέλαγος, ή μίς Κλαίρη έσκυψε στη χαμογλαστή άβελά της Μερσεδές και πρόσθεσε με πιο σοβαρή φωνή: —'Αλλωστε, γιατί είστε τόσο άπαισιόδοξη!... Δέν παίρνετε παραδειγμα από μένα, πού είμαι πάντα γελαστή και χαρούμενη!... 'Αχ, κι' όμως άν έξερτα πόσα μού συμβαίνουν, πικρά κι' άπογοητευτικά!... Σκεφθήτε, ότι ό πατήρας μου κι' ό υεναλείτερος άδελφός μου είνε σπάταλοι, άπονοι και γλιετζένδες κι' οι δύο τους!... 'Εφ'αγαν τη δική τους περιουσία, ως τήν τελευταία λίρα!... 'Εγώ είχα τό κορσασίνο μερίδιό μου!... από τήν προίκα της εύτυχης υπέρτας μου!... Τι έκαναν λοιπόν εις όθρος μου, πατέρας και γιός;... 'Εκαναν τό έξηξ: Με τήν πρόφασι ότι έβηχα, μούλεγαν κάθε λίγο: 'Αχ, τό σπαχό κορίτσι!... 'Όπου και να είνε, θά πεθάνη!... Πρέπει να δαλλάξη κλίμα, να φύγη από τήν 'Αγγλία και να πάη στά νότια της Γαλλίας, στή Μασσαλία!... Κι' αφού τώλεγαν αυτά, δόστω και μούφερναν κάτι συμβόλια να όπογραύω πούδ' έφελός τους, πότε μία δέκα χιλιάδες λίρες, πότε γιά είκοσι χιλιάδες και όττω καθέξής!... Καταλαβαίνετε δηλαδή, τι γίνονταν!... Με θανάτωναν εκ τών προτέρων ό ίδιος ή πατερας μου κι' ό άδελφός μου και προσπαθούσαν να με κληρονομήσουν ζωντανή, ενώ θρισκόμουν στο πρωτελευταίο στάδιο της φοιτητής άρρώστειας μου!

Η Μερσεδές ανατριχίλαζε σύγκορη, καθώς άκουσε αυτά τά τερατώδη πράγματα. 'Αλλ' ή γλυκειά έκείνη κι' άουρη νέα, τώλεγε και γελοΐσως άνοιγόταρα κι' άγασά, σαν να διηόταν τό όπλούστερο και τό πιο φαιδρό πράγμα τού κόσμου!

Από τρεις μήνες πριν, είχε ρθη στή Μασσαλία ή νέα αυτή, μαζί με τη Γαλλίδα παιδαγωγό της κυρία Καραμάν. Λεγόταν μίς Κλαίρη 'Ελφίς. (Άκολουθεί)



—'Ηρθε να σας παρηγορήσω, σεβαστή μου φίλη, άποκρίθηκε ή κοπέλλα, εξαπλώνοντας σε μία πολυθρόνα.